

Total number of pages – 16

CODE : 35T EDUC
(EN/AS/BN/BD)

2025

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. **1** carries **1** mark each $1 \times 12 = 12$

Q. No. **2** carries **2** marks each $2 \times 12 = 24$

Q. No. **3** carries **4** marks each $4 \times 10 = 40$

Q. No. **4** carries **6** marks each $6 \times 4 = 24$

Total = 100

1. Answer the following questions : **(any twelve)** 1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

নিম্নোক্ত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটি)

গাহায়াব হোনায সোঁনাযফোরনি ফিননায হো : (**জাযখিঁজাযা মোনজিনৈ**)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

লাঁদাঁ জাযগা আৰুঁ খালাম :

(a) The Indira Gandhi National Open University was established in _____.

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ চনত প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ সালে প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী হাদৱাৰি উদাঁ মুলুগসোলোঁসালিখৌ _____ মাযথাইয়াব গাযসননায জাদোঁমোন।

(b) On the basis of the recommendation of _____ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত অসমত বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহ প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয়োগেৰ পৰামৰ্শেৰ ভিত্তিতে অসমে বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়গুলি প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয় 'গনি ফোৰমাযথি বিথাযাব আসামাব বাঁ মোখাডাৰি গেজেৰাৰি ফাৰাযসালিফোৰখৌ গাযসননায জাদোঁমোন।

(c) Prior to _____ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

_____ চনৰ আগলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অসম চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ সালৰ পূৰ্বে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় এবং অসম সরকার নিয়ন্ত্ৰণ কৰেছিল।

_____ মায়থাইনি সিগাঁসিম আসামনি গেজেরারি সোলোঁথাই গুৱাহাটী ভূম ফরায়সালি আরো আসাম सरकारा सामलायदोंमोन।

(d) The concept of correspondence education was first introduced by _____ in 1840.

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো প্ৰথম _____ ১৮৪০ চনত প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছিল।

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটি প্ৰথম _____ ১৮৪০ সালে প্ৰবৰ্ত্তন কৰেছিল।

দৈথাইয়াৰি সোলোঁথাইনি সানদাঁথাইজ্বৌ সিগাঁ _____ আ 1840 মায়থাইয়াব বাহায় জেনগ্ৰোদोंमोन।

(e) The name of the largest Open University of the world is _____.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম হৈছে _____।

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম হল _____।

बुहुमनि देरसिन उदां मुलुगसोलोंसालिनि मुडा जादों _____।

(f) World Environment Day is celebrated on _____.

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

मुलुगनां आबहावा सान _____ खलाराव फालिनाय जायो।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and _____.

আইভান পেভলভ এজন ৰাছিয়াৰ শৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ আছিল।

আইভান প্যাভলভ একজন ৰাছিয়াৰ শাৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ ছিলেন।

आइभान पेभलभआ सासे रासियानि सोलेर सानथौगिरि आरो _____ मोन।

(h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and _____.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা আৰু _____ ৰ মাজত সমন্ধ স্থাপন কৰে।

শিক্ষণেৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা এবং _____-এৰ মध्ये সমন্ধ স্থাপন কৰে।

সোলোঁনায়নি ৱাদায়াৰি আদৰআ মিথিংগায়াৰি এৰ্থুনায আৰো _____ নি গেজেৱাব সোমোন্দৌ গাৱসভৌ।

• Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

মোনসে ৰাথ্ৰায়াব ফিননায হৌ :

(i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

কোন্ শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল ?

মাৰে সোলোঁথাই আয় 'গআ 10+2+3 সোলোঁথাই দাথাইনি সুবুৱন হৌদৌমোন ?

(j) “Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system.” Who said this ?

“আনুস্থানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাহিৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহিৰ্ভূত শিক্ষা বলা হয়।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“গোৱা নষ্টে খ্ৰান্থিলেখ্ৰা সোলোঁথাইয়া খ্ৰান্থিলেখ্ৰা সোলোঁথাইনিফ্ৰায় ফাৱাগ মানোনা ৰেখ্ৰৌ খ্ৰান্থিলেখ্ৰা ফাৱায়সালি ৱাহানি ৰায়জৌআব হৌনায জায়ো।” ৰে ৰুঁফুৱলুআ সৌৱনি ?

(k) “Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity.” Who said this ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“सोलेरारि सोलोंथाइया जादों motor activity खौ मिरु खलामनानै रॉमोनदांथिजों गावख्रौ सोलायनायफोरनि जथुम।” बे बुंफुरलुआ सोरनि ?

(l) “Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude.” Who said this statement ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্তকৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্তকৰণ এবং সংৰক্ষণই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন ?

“सर', गियान आरो गोसोनि साननायख्रौ आवथाय हानाय आरो गोसोआव लाखिनो हानायानो सोलोंनाय।” बे बुंफुरलुख्रौ सोर बुंदोंमोन ?

(m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বলে ?

गाव गोसोआरि एबा गोसोजानाय गोसो होनाय माख्रौ बुडो ?

(n) What is image memory ?

প্রতিকল্প স্মৃতি কি ?

প্রতিকল্প স্মৃতি কী ?

सायख्रंआरि बिसम्बिआ मा ?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বোলে ?

বহুলক (মোড) কাকে বলে ?

গেজেরগাং মাখৌ বুভো ?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত বাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত বাশি থেকে প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজায়াৰি খ্ৰাৰিনিফ্ৰায় গিবি ব্ৰৈথিখ্ৰৌ দিহুননায় মাৱসুলুখ্ৰৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions :

2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৰোটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জায়খ্ৰিজায়া মোনজিনৈ সোঁনাযনি ফিননায় হো :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোলোঁথাই আৰো মাৱদিহুনথাইনি সোমোন্দৈ ক'থারি আয়'গআ হোনায মোননৈ সুবুরন মখ'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰো।

আখিখ্ৰালনি বিথাখ্ৰিয়াব গেজেরাৰি সোলোঁথাইনি জিউৱাহায়াৰিনি মোননৈ গোনাখি মখ'।

(c) Write two objectives of “Operation Blackboard” scheme.

“অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড” আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

“অপাৰেশ্বন ব্ল্যাকবোৰ্ড” পৰিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

‘অপাৰেশ্বন ব্লেকবৰ্ড’ বিখাংখিনি মননৈ খাংখি মখ্ৰ’।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

সোলোৱাৰি সোলোঁথাইনি সানদাংথাই ৰেখ্ৰেব।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝো ?

ৰেসেননাং সোলোঁথাই বুড়োব্লা নোঁ মা বুজিযো ?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাংহোথাইনি সানদাংথাই ৰেখ্ৰেব।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপক্বতা এবং শিক্ষণেৰ মধ্যে দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

রানায় আরো সোলোঁনাযনি গেজেৱাৰ থানায মননৈ ফাৱাগ লিৱ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা ?

শিক্ষণের প্রস্তুতির নীতি বলতে তুমি কী বোঝো ?

সোলোঁনায়নি থিয়ারিথি খ্রান্থি বুডোব্লা মা বুজियो ?

(i) What is retention ?

সংৰক্ষণ কাক বোলে ?

সংৰক্ষণ কাকে বলে ?

গোসোআব জুথুমনায় মাখ্রৌ বুডো ?

(j) What is retroactive inhibition ?

পাশচাৎমুখী প্রতিবোধ কাক বোলে ?

পশচাৎমুখী প্রতিবোধ কাকে বলে ?

আগুনাং থাৰথানায় মাখ্রৌ বুডো ?

(k) Write any two characteristics of attention.

মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

মনোযোগের যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ করো।

গোসো হোনায়নি জায়খিজায়া মোননৈ আখ্রু মখ্র'।

(l) Define the concept of mental health and hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের ধারণা সঠিকভাবে বর্ণনা করো।

গোসোআরি সাবস্লি আরো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেখ্ৰেব।

(m) Write two objectives of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ করো।

গোসোআরি দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখ্রি মখ্র'।

(b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড” ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।

‘আসাম গেজেৰাৰি সোলোঁথাই বৰ্ড’ নি মোনব্ৰৈ গোনাঁথায় মাৰফাৰি মখ’।

(c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।

আসাম গেজেৰাৰি সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ গাহাই জঁনাখৌ সাবায়।

(d) Write four objectives of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

অপ্ৰথাগত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোৱানডৈ খ্ৰান্থিলেখা সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ বিথাঁখি মখ’।

(e) Write four advantages of correspondence education.

পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

দৈখাইয়াৰি সোলোঁথাই এৰা লাইজাম দৈখায় সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ হামজাথাব মখ’।

(f) Discuss four significant aspects of distance education.

দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

দূৰশিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।

জানথাইয়াৰি সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ বেসেন গোনাঁ দিগখৌ মখ’।

(g) How can the physical education be imparted in school ? Discuss.

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি ? আলোচনা কৰা।

বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে ? আলোচনা কৰো।

फरयसालियाव सोलेरारि सोलोंथाइ माबोरै होनो हायो ? सावराय।

(h) Discuss the need and importance of value education.

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুরুত্ব আলোচনা কৰো।

बेसेननां सोलोंथाइनि नांगौथि आरो गोनांथिख्रौ सावराय।

(i) Write four important characteristics of insightful learning.

অন্তর্দর্शन শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

अन्तर्दর্शन शिक्षणेर चारटि गुरुत्वपूर्ण वैशिष्ट्य उल्लेख कर्नो।

इसिं नोजोरथि सोलोंनायनि मोनब्रै गोनांथार आखुथाइ लिर।

(j) Discuss the educational significance of law of effect.

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের ফলাফল বা পরিণামের নীতির শৈক্ষিক তাৎপর্য আলোচনা কৰো।

गोहोमथि नेमनि सोलोंथाइयारि बेसेनख्रौ सावराय।

(k) Write four physical causes of forgetting.

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

বিস্মৃতির চারটি শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।

बावगारनायनि मोनब्रै सोलेरारि जाहोन लिर।

(l) “Attention and interest are like two sides of the same coin.”
Discuss.

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।

“মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰাই দুটো পিঠের মতো।” আলোচনা কৰো।

“गोसो होनाय आरो गोसो दुंनाया गरसे खाउरिनिनो मोननै बिखुंनि बादि।” सावराय।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

মানসিকভাৱে সুস্থ একজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰো।

গোসাঁআৰি গোগো সাসে সুৰ্ভুনি মৌনৰ্ৰৈ আখ্ৰুথাই সাবৰায়।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই আৰো গোসাঁবিগিয়াননি বেলায়াব সানসৰথুম বিগিয়াননি গোনাঁথিনি সোমোন্দৈ সাবৰায়।

(o) What is frequency polygon ? Draw a frequency polygon from the following distribution table : (use graph paper) $1+3=4$

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাকে বোলে? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহ থেকে বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰো : (লেখ কাগজ ব্যবহার করবে)

গলেগলেথা আখ্ৰান্থিৰা মাখ্ৰৌ বুভো? গাহায়াব হোনায সংলাইনি খ্ৰাৰিফোৰনিফ্ৰায় গলেগলেথা আখ্ৰান্থিৰা খ্ৰাৰখ্ৰৌলু আখ্ৰি : (খ্ৰাৰখ্ৰৌলু বাহায়)

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখ্ৰৌ খ্ৰৌন্দৌৰ)	(গলেগলেথা)
80 – 84	1
75 – 79	3
70 – 74	6
65 – 69	9
60 – 64	12
55 – 59	8
50 – 54	6
45 – 49	3
40 – 44	2
	<u>N = 50</u>

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায **জায়খিৰজায়া মোনৰ্ৰ** সোঁনাযনি ফিননায হো :

(a) What is environmental education ? Discuss the principles of environmental education. 2+4=6

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে ? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বোলে ? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰো।

সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাই মাখ্ৰৌ বুডো ? সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাইনি খ্ৰান্থিফোৰখ্ৰৌ সাবৰায়।

(b) What is population education ? How can the population education be imparted in educational institution ? Discuss. 2+4=6

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে ? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি ? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বোলে ? শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে ? আলোচনা কৰো।

সুৰ্ৰু সানখ্ৰৌ সোলোঁথাই মাখ্ৰৌ বুডো ? সোলোঁথাইযাৰি ফসংথানাব সুৰ্ৰু সানখ্ৰৌ সোলোঁথাইখ্ৰৌ মাৰ্ৰৌ হোনা হায়ো ? সাবৰায়।

(c) What is connectionism in learning ? Discuss the educative value of trial and error method of learning. 2+4=6

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে ? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতির শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰো।

সোলোঁনায়নি ফোনাঁজাবারি বাদ মাখ্রৌ বুভো? নাজানায আরো গোৰোস্থি আদব সোলোঁনায়নি সোলোঁথাইয়ারি বেসেনথি সাবৰায়।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory. 2+4=6

স্মৃতিৰ অৰ্থ আৰু প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতিৰ অৰ্থ এবং প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰো। ভালো স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

বিসম্বিনি আঁথি আরো বিস্বান্থিখ্রৌ বেখ্ৰেব। মোজাঁ বিসম্বিনি মৌনব্রৈ আখু গুসুডৈ সাবৰায়।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education. 2+4=6

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্ৰে মনোযোগ এবং আগ্ৰহের গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।

গোসো হোনায মাখ্রৌ বুভো? সোলোঁথাইনি বিথিঁআব গোসো হোনায আরো গোসো দুঁনায়নি গৌনাঁথিখ্রৌ সাবৰায়।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method : 1+5=6

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতির সাহায্যে নিম্নলিখিত বারংবারতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নির্ণয় করো :

গেজেরথি মাখৌ বুড়ো ? হমনা লানায় গেজেরথি আদবনি হেফাজাবাব গাহায়াব হোনায় গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিপ্রায় গেজেরথি দিহুন।

Class Interval	Frequency
(শ্রেণী অন্তরাল)	(বারংবারতা)
(শ্রেণী ব্যবধান)	(বারংবারতা)
(থাখো খোন্দোব)	(গলেগলেথা)
65 – 69	2
60 – 64	3
55 – 59	4
50 – 54	7
45 – 49	8
40 – 44	16
35 – 39	9
30 – 34	4
25 – 29	3
20 – 24	2
15 – 19	2
	<u>N = 60</u>

————— × —————

